

Asetus metaanipäästöjen vähentämiseksi energiasektorilla (metaaniasetus)

Neuvotteleva virkamies

Maria Kekki

Energiaosasto

3.3.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Taustaa

- **Metaani** on toiseksi voimakkain kasvihuonekaasu kokonaisvaikutukseltaan heti hiilidioksidin jälkeen ja vastaa noin kolmanneksesta nykyisestä ilmaston lämpenemisestä.
- **IPCC**-ilmastopaneelin raportti linjaa, että metaanitasot ovat kaikkien aikojen korkeimmat ja selvästi sen päästötason yläpuolella, joka olisi yhteensopiva lämpenemisen rajoittamisen kanssa 1,5 °C:seen.
- **Glasgow**'n ilmastokokouksen marraskuussa 2021 yhteydessä käynnistettiin Maailmanlaajuinen metaanisitoumus (Global Methane Pledge), jonka tavoitteena on vähentää globaaleja ihmisen toiminnasta aiheutuvia metaanipäästöjä 30 prosenttia 2020-2030 aikavälillä.
- Noin 60 % maailman metaanipäästöistä on antropogeenisiä, josta arvioiden mukaan suurin osa on peräisin maataloudesta (n. 50%), fossiilisten polttoaineiden tuotannosta ja käytöstä (n.25-33%), jätesektorilta (n. 25%). EU:n metaanipäästöistä 19% on energiasektorilta.
- EU vastaa metaaniasetuksen kautta osaltaan globaaliin haasteeseen metaanipäästöjen vähentämiseksi ja myös tehtyihin kansainvälisiin sitoumuksiin ja velvoitteisiin.

Tausta

- EU:n metaanipäästöt energiasektorilta ovat vähentyneet n. puolella 1990-luvulta. Maatalous- ja jätepuolella väheneminen on ollut hitaampaa.
- Energiasektorilla metaanipäästöt syntyvät:
 - vuotoina hiilen, öljyn ja maakaasun tuotannossa, siirtoverkoissa, laivoissa ja jakeluverkoissa.
 - Metaania päästetään myös tarkoituksella ilmaan esim. kaasuputkistoja tyhjennettäessä, sekä soihdutuksessa metaania vapautuu epätäydellisen palamisen vuoksi.
- Energiasektorin metaanipäästöistä 40% tulee kiinteistä polttoaineista, 31% poltosta ja 29% vuodoista öljyn ja kaasun tuotannosta ja siirrosta.

- Komissio on arvioinut, että kustannustehokkaimmat metaanipäästövähennykset ovat tehtävissä energiasektorilla.
- Komissio antoi 2020 metaanistrategian, jossa tarkasteltiin energia-, maatalous- ja jätesektorin metaanipäästöjä.

Asetuksen sisältö

- Asetusehdotuksessa pyritään metaanipäästöjen tarkempaan
 - mittaamiseen, raportointiin ja verifiointiin,
 - verkoston vuotokartoitus- ja korjaustoimiin sekä
 - soihdutuksen rajoittamiseen.
 - Lisäksi asetaan velvoitteita EU:hun tuotavien fossiilisten polttoaineiden metaanipäästöjen mittaamisesta ja ilmoittamisesta.
- Asetusehdotus koskee:
 - öljyn ja maakaasun etsintää ja tuotantoa,
 - maakaasun keräämistä ja prosessointia,
 - maakaasun siirtoa, jakelua, maanalaisia varastoja ja nesteytetyn maakaasun (LNG) terminaaleja, joissa on fossiilista tai uusiutuvaa metaania, sekä
 - maanalaisia ja maanpäällisiä hiilikaivoksia, myös suljettuja ja hylättyjä.
 - Asetus kattaa myös metaanipäästöt, jotka syntyvät unionin ulkopuolella ja fossiilisten polttoaineiden maahantuojien tulee raportoida näistä päästöistä tuontimaan toimivaltaiselle viranomaiselle.

Suomen kanta

- Valtioneuvosto pitää metaaniasetuksen antamista lähtökohtaisesti **perusteltuna**. On hyvä, että vastaa kansainvälisiin sitoumuksiin ja velvoitteisiin.
- Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että kasvihuonekaasujen **mittaamiseen ja raportointiin** liittyen myös metaanipäästöjen mittaamiseen ja raportointiin kehitetään nykyistä huomattavasti tarkempia menetelmiä.
- EU:n metaanipäästöistä energiasectori vastaa noin 19%, josta yli puolet tulee hiilikaivoksista ja hiilen käsittelystä sekä maakaasutoiminnoista. Valtioneuvosto pitää hyvänä, että metaaniasetus torjuu näiden lähteiden päästöjä edellyttämällä hiili-, öljy- ja kaasusektoreilla pakollisia **vuotokartoitus- ja korjausjärjestelmien** käyttöönottoa sekä kieltämällä rutiininomaisen **soihdutuksen ja ulospuhalluksen**.

Kuva: Colourbox

Suomen kanta II

- Valtioneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että **Suomen metaanipäästöistä energiasektori vastaa noin 5%**, öljyn ja kaasun käytöstä johtuva osuus on alle 1%. Suomen maakaasuverkko on kokonaisuudessaan uusi, eikä siitä aiheudu merkittäviä vuotopäästöjä.
- Asetus koskee EU:n energiasektorin metaanipäästöjä ja näin ollen kokonaispäästöjen merkittävä vähentämispotentiaali yksinomaan tämän asetuksen toimilla on suhteellisen rajattu. Valtioneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että energiasektoriin kohdentuvaa metaaniasetusehdotus on suhteellisen järeä toimenpide.
- Valtioneuvosto pitää komission esittämiä raportointi- ja hallinnointivelvoitteita Suomen kannalta hyväksyttävänä, mutta samalla tunnistaa, että joissakin jäsenmaissa vaatimukset voivat näyttäytyä raskaina saavutettuun hyötyyn nähden.
- Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti ehdotettuihin **delegoituihin säädöksiin**. Erityisesti komission toimivaltaa muuttaa fossiilisten polttoaineiden tuojilta edellyttämää metaanipäästöjen raportoinnin sisältöä delegoidulla säädöksellä on syytä harkita tarkoin.

Kiitos

Lisätietoja:

Maria.kekki@gov.fi